

CONSILIUL MUNICIPAL CHIȘINĂU

DECIZIE

nr. _____

din _____

Cu privire la raportul Comisiei privind identificarea soluțiilor pentru rezolvarea problemei animalelor cu și fără stăpân din municipiul Chișinău

Având în vedere raportul Comisiei privind identificarea soluțiilor pentru rezolvarea problemei animalelor cu și fără stăpân din municipiul Chișinău instituită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 14/3 din 23.12.2021, dar și necesitatea modificării Regulamentului privind întreținerea animalelor de companie cu și fără stăpân din municipiul Chișinău, Regulamentului privind capturarea, transportarea, evidența și îngrijirea câinilor și a pisicilor fără supraveghere și fără stăpân din municipiul Chișinău, aprobate prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 4/4 din 17 septembrie 2019, în temeiul art.14 alin. (2) din Legea nr. 436/2006 cu privire la administrația publică locală, art.6, alin. (2) din Legea nr.136/2016 privind statutul municipiului Chișinău, Legii nr.768/2000 cu privire la statutul alesului local, Consiliul Municipal Chișinău **DECIDE**:

1. Se ia act de raportul Comisiei privind identificarea soluțiilor pentru rezolvarea problemei animalelor cu și fără stăpân din municipiul Chișinău (anexă).

2. Direcția generală locativ-comunală și amenajare (dl Ion Burdiumov), în colaborare cu Î.M. Regia „Autosalubritate” (dl Igor Gîrlea), va elabora proiectul de decizie privind crearea Întreprinderii Municipale „Supraveghere și protecția animalelor”.

3. Viceprimarul de ramură al municipiului Chișinău va asigura controlul executării prevederilor prezentei decizii.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ

SECRETAR INTERIMAR
AL CONSILIULUI

Adrian TALMACI

RAPORTUL
Comisiei privind identificarea soluțiilor pentru rezolvarea problemei
animalelor cu și fără stăpân din mun. Chișinău

Reieșind din Decizia CMC nr. 14/3 din 23 decembrie 2021 privind identificarea soluțiilor pentru rezolvarea problemei animalelor cu și fără stăpân din mun. Chișinău, grupul de lucru a fost împuternicit pentru analizarea și identificarea problemelor care sunt în procesul de gestionare a animalelor fără stăpân, și propunerea soluțiilor pentru remedierea problemelor identificate.

În procesul de activitate, grupul de lucru trebuia să se ghideze de principiile și scopurile enunțate în Decizia nr. 4/4 din 17 septembrie 2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind întreținerea animalelor de companie cu și fără stăpân în municipiul Chișinău și a Regulamentului privind capturarea, transportarea, evidența și îngrijirea câinilor și a pisicilor fără supraveghere și fără stăpân din municipiul Chișinău, în special evidențiate în ultimul regulament, și anume: „asigurarea unui nivel sanitar epidemiologic corespunzător a bunăstării populației” și „promovarea și asigurarea unui tratament uman față de animale”.

Astfel, Grupul de lucru, după efectuarea tuturor cercetărilor a stabilit următoarele:

I. Probleme identificate

1. Înrautățirea situației generale privind gestionarea animalelor fără stăpân și efectele negative asupra sănătății populației din or. Chișinău

Grupul de lucru atestă o înrautățire a situației generale privind gestionarea animalelor fără stăpân, care se manifestă prin majorarea numărului de cazuri de agresiune a câinilor maidanezi pe străzile capitalei, respectiv, în anul 2021 au fost înregistrate, oficial, 892 cazuri de agresiune din partea câinilor fără stăpân, cu 55 mai multe decât în 2020, dintre care aproximativ în 22,8% de cazuri au fost agresați copii minori.

Crește și numărul sesizărilor cu privire la câinii fără stăpân și agresiunile din partea acestora, astfel, din informația prezentată de DGLCA și Î.M. Regia „Autosalubritate”, în 2020 au fost înregistrate 900 de plângeri, iar în 2021- 1498, multe dintre acestea au parvenit abia după agresiunea din partea câinilor vagabonzi.

Deși SCA are obligația de a duce evidența câinilor vagabonzi pe străzile capitalei, până la ziua de astăzi nu se cunoaște numărul exact al acestora, respectiv, nu putem să ne expunem pe creșterea sau descreșterea numărului acestora, deși prezența lor pe străzile capitalei este foarte vizibilă.

Concluzii preliminare: Numărul cazurilor de agresiune din partea câinilor vagabonzi crește, ceea ce denotă lipsa sau ineficiența prevenției agresiunii și lucru ineficient de identificare, izolare a câinilor agresivi, dar și denotă o creștere a numărului câinilor vagabonzi în capitală.

2. Ineficiența sistemului existent de gestionare a câinilor fără stăpân

2.1. Birocratizarea excesivă a capturării câinilor fără stăpân

În corespundere cu prevederile Regulamentului de capturare a câinilor fără stăpân, orice câine fără stăpân trebuie să fie capturat, sterilizat, deparazitat și eliberat în cazul în care nu este un câine agresiv. Trebuie să fie capturați cu prioritate câinii agresivi, cei care sunt pe lângă instituții publice (școli, grădinițe, spitale, etc.). Din informația disponibilă analizată, se observă că aceste prevederi nu sunt respectate, iar câinii fără stăpân, inclusiv cei agresivi, sunt lăsați să-și continue habitatul în preajma instituțiilor publice. Adițional, Regulamentul în cauză prevede și o procedură birocratizată de capturare a câinilor, ceea ce nu permite intervenții urgente în cazurile de agresiuni, dar nici nu permite prevenirea cazurilor de agresiune a câinilor.

Din cele cercetate, s-a depistat că SCA din DGLCA eliberează acte de capturare doar în baza unei plângere care este înregistrată corespunzător: semnătură, prezentarea tuturor circumstanțelor, identificarea câinelui sau câinilor agresivi, etc. Procedurile în cauză aduc la faptul că SCA doar reacționează la cazurile de agresiune deja apărute, respectiv fac imposibilă prevenția cazurilor de agresiune și aduc la faptul că cetățenii nu mai sesizează organele de control, cu excepția cazurilor grave. Însăși procedura de eliberare a actului de capturare poate dura câteva zile după sesizare, iar rezultatul examinării plângerii poate fi adus la cunoștință petiționarului în decurs de până la 30 de zile, ceea ce diminuează încrederea cetățenilor în mecanismul dat.

Adițional, SCA, fiind responsabilă pentru gestionarea situației privind câinii vagabonzi din capitală, până la ziua de astăzi nu a venit cu propunerile necesare pentru evidența donațiilor la azilurile de câini, pentru colaborarea cu voluntarii pe acest segment, ceea ce lasă un vid normativ și creează probleme la etapa de gestionare a câinilor vagabonzi.

Concluzii preliminare: Reieșind din importanța procesului de prevenire a agresiunii câinilor vagabonzi, birocratizarea excesivă a capturării acestora aduce la multiplicarea plângerilor. Mecanismul trebuie să se concentreze pe prevenirea agresiunii câinilor și nu reacționarea la plângerile cetățenilor. SCA nu și-a onorat obligațiile prevăzute de Regulamentul relevant.

2.2. Dublarea funcțiilor în procesul de capturare a câinilor fără stăpân

Din informația prezentată, s-a identificat faptul că plângerile pe seama agresiunilor câinilor fără stăpân parvin către 2 instituții separate: ÎM Regia „Autosalubritate” și SCA din DGLCA, iar între acestea există o permanentă circulație de documente cu declinare a responsabilității.

În altă ordine de idei, în procesul de capturare a câinilor fără stăpân sunt implicate două instituții finanțate din bugetul municipal. În această ordine de idei, în contextul în

care sunt 2 instituții municipale implicate- există o dispută cu privire la competențele acestor instituții, ceea ce aduce la ineficiența întregului mecanism și la cheltuirea ineficientă a banilor publici.

Concluzii preliminare: Nu este nici o necesitate în întreținerea a 2 instituții din contul banilor publici pentru soluționarea unei probleme, iar declinarea responsabilității pentru situația critică din oraș aduce la nereguli și ineficiență în procesul de gestionare a câinilor fără stăpân.

3. Migrarea câinilor vagabonzi din suburbii

Câinii vagabonzi de pe teritoriul suburbiilor migrează pe teritoriul or. Chișinău și invers. Deși există un oarecare mecanism, până când, ineficient, de gestionare a câinilor vagabonzi, acest mecanism este inexistent în majoritatea coplesitoare a suburbiilor. Rezolvarea problemei câinilor fără stăpân doar pe teritoriul or. Chișinău nicidecum nu înseamnă rezolvarea problemei în întregime.

Nu este nici o evidență a numărului de câini care migrează din suburbii în or. Chișinău și invers, ceea ce denotă că SCA nu-și onorează obligațiile de evidență a câinilor și pe acest aspect.

Concluzii preliminare: Trebuie să fie propusă o soluție și pentru câinii fără stăpân din suburbii, pentru a evita migrația lor și influxul acestora din teritoriile alăturate or. Chișinău.

II. Soluțiile propuse

Fiind împuternicită să identifice soluțiile potrivite pentru problemele care sunt identificate, grupul de lucru a analizat practica altor state/capitale, a analizat mai multe propuneri privind eliminarea problemelor depistate, dar și a formulat în baza celor analizate soluția proprie.

În acest context, analizând experiența altor state/capitale și analizând opiniile calificate al actorilor implicați în procesul de gestionare a câinilor vagabonzi, Grupul de lucru propune următoarele:

1. Comasarea entităților SCA DGLCA și secția Necropolă din cadrul Î.M. Regia „Autosalubritate” într-o singură întreprindere municipală specializată, cu responsabilitatea unică de a gestiona problema câinilor fără stăpân, dar și alte obligații care le aparțin acestor structuri pe segmentul animalelor de casă/animalelor fără stăpân.

2. Modificarea Regulamentului în spiritul pct. 1 de mai sus;

3. Asigurarea întreprinderii specializate cu un consiliu de administrație, cu o comisie de cenzori și cu auditori externi cu reputație ireproșabilă.

III. Avantajele nemijlocite ale acestei soluții:

- Excluderea dublării atribuțiilor dintre SNA și SCPA;
- crearea un singur centru de comandă în domeniu;
- eliminarea practicilor incorecte din trecut în gestionarea subiectului;
- asigurarea unui control mai riguros în domeniu, cu toate pârgiile de executare (Inspekția Financiară, Audit extern, Audit intern primărie, Curtea de Conturi, etc.);
- asigurarea salarizării competitive pentru personalul angajat;

- centralizarea fluxului de investiții într-o entitate, care poate fi controlat mai ușor;
- unificarea bugetului pentru combaterea problemei de câini vagabonzi;
- posibilitatea prestării serviciilor de înhumare a animalelor domestice, capturare a câinilor vagabonzi pentru suburbiile mun. Chișinău;
- eficientizarea cheltuielilor în acest domeniu;
- posibilitatea prestării serviciilor de gestionare a câinilor fără stăpâni pentru suburbiile mun. Chișinău.

IV. Impactul economic al propunerii

Grupul de lucru a analizat și efectele economice a creării prin comasare a unei întreprinderi specializate. Astfel, la zi, pentru gestionarea câinilor vagabonzi și animalelor domestice, municipalitatea cheltuiește peste 12 mln. lei anual (reieșind din bugetul pentru 2022), iar în cazul în care întreprinderea în cauză va fi creată, cheltuielile pot fi diminuate până la 6 mln lei, în total. Adicional, Întreprinderea va putea beneficia de venituri din prestarea serviciilor de capturare a câinilor vagabonzi din suburbii și sterilizarea acestora, ceea ce ar îmbunătăți substanțial situația în mun. Chișinău pe acest domeniu.

STATELE DE PERSONAL ALE ÎNTREPRINDERII

CALCULUL

estimativ a cheltuielilor pentru întreținerea Î.M. „Control și protecție a animalelor”

<i>Întreprinderea municipală „Control și protecție a animalelor”</i>			
<i>I.</i>	<i>Schema de încadrare</i>		
		Număr de unități	Salariul de baza lunar
1	Șef	1	12 400
2	Șef adjunct, contabil șef	1	11 200
3	Medic veterinar	1	10 000
4	Medic veterinar	1	10 000
5	Inginer	1	8 000
6	Inginer mecanic	1	8 000
7	Kinolog	1	8 000
8	Specialist servicii personal/Jurisconsult	1	7 000
9	Îngrijitor pentru animalele	1	7 000
10	Îngrijitor pentru animalele	1	7 000
11	Îngrijitor pentru animalele	1	7 000
12	Paznic	1	5 000

13	Paznic	1	5 000
14	Paznic	1	5 000
	TOTAL:	14	110 600
II.	Calculul cheltuielilor de salarizare		
	Spor pentru vechimea în muncă, 25%		27 650,0
	Total		138 250,0
	Fondul de salarizare pentru 12 luni		1 659 000,0
	TOTAL:		1 659 000,0
III.	Asigurarea socială și medicală, 24%		398 160,0
	TOTAL cheltuieli pentru remunerarea muncii		2 057 160,0
IV.	Cheltuieli pentru asigurarea activității Î.M.		
	Servicii comunale, telecomunicații, informaționale, rechizite de birou, întreținerea tehnicii de calcul, e.t.c.		412 000
	TRANSPORT	X	???
	<u>GRAND TOTAL CHELTUIELI</u>		<u>2 469 160</u>

a) Practica altor state/capitale

Grupul de lucru a analizat și practica altor state/capitale, ceea ce a betonat propunerea în cauză, respectiv: în cadrul Primăriei mun. București este creată Autoritatea pentru Supravegherea și Protecția Animalelor. Această entitate este subordonată și finanțată de Consiliul General al mun. București. Obiectul de activitate al acestei autorități este:

- Gestionarea câinilor fără stăpân pe domeniul public al mun. București;
- Acordare asistenței medicale animalelor fără stăpân;
- Derularea și implementarea unor proiecte în vederea promovării adopției;
- Sterilizarea gratuită a câinilor și pisicilor;
- Realizarea de activități și programe educaționale de conștientizare a rolului animalelor.

De asemenea, în or. Kiev este creată entitatea „Зоодопомога” în subordinea Î.M. „Киевская городская больница ветеринарной медицины”.

Această entitate are atribuții similare ca și Sectorul Necropola de Animale și este cu un buget separat de alte structuri.

Soluțiile propuse vin să remedieze toate problemele identificate de către grupul de lucru, fără de a prejudicia bugetul municipalității. În cazul în care CMC va accepta propunerea identificată de către grupul de lucru, entitatea nou-creată va avea următoarele obiective de bază:

- Elaborarea și asigurarea unui plan de comunicare pentru înregistrarea și evidența animalelor domestice;
- Elaborarea și asigurarea unui plan de comunicare pe capturarea și întreținere a câinilor vagabonzi, cu scopul de a diminua maximal câinii vagabonzi de pe străzile capitalei.
- Elaborarea politicilor de prevenire a atacurilor de câini pe străzile capitalei;
- Sterilizarea masivă a câinilor vagabonzi (aproximativ 3000 de sterilizări, minim, pe an);
- Elaborarea și propunerea către CMC a acțiunilor pentru izolarea câinilor agresivi din mun. Chișinău;
- Elaborarea politicilor de înregistrare a animalelor domestice și prevenirea animalelor vagabonzi, dar și alte reglementări necesare pentru buna-funcționare a domeniului dat.

Președintele Comisiei

Secretar al Comisiei

Ruslan VERBIȚCHI

Veceslav NOGAI

SECRETAR INTERIMAR AL CONSILIULUI

Adrian TALMACI

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de decizie „Cu privire la raportul Comisiei privind identificarea soluțiilor pentru rezolvarea problemei animalelor cu și fără stăpân din municipiul Chișinău

Comisia privind identificarea soluțiilor pentru rezolvarea problemei animalelor cu și fără stăpân din mun. Chișinău, creată în baza deciziei CMC nr. 14/3 din 23 decembrie 2021 înaintea Consiliului mun. Chișinău prezentul Raport pentru luarea unei decizii privind crearea unei întreprinderi municipale, responsabilă de gestionarea eficientă a animalelor cu și fără stăpân și a animalelor de companie din mun. Chișinău, și de la care se va putea solicita asigurarea unui control mai riguros în acest domeniu.

Entitatea nou-creată va avea următoarele obiective de bază:

- Elaborarea și asigurarea unui plan de comunicare pentru înregistrarea și evidența animalelor domestice;
- Elaborarea și asigurarea unui plan de comunicare pe capturarea și întreținere a câinilor vagabonzi, cu scopul de a diminua maximal câinii vagabonzi de pe străzile capitalei.
- Elaborarea politicilor de prevenire a atacurilor de câini pe străzile capitalei;
- Sterilizarea masivă a câinilor vagabonzi (aproximativ 3000 de sterilizări, minim, pe an);
- Elaborarea și propunerea către CMC a acțiunilor pentru izolarea câinilor agresivi din mun. Chișinău;
- Elaborarea politicilor de înregistrare a animalelor domestice și prevenirea animalelor vagabonzi, dar și alte reglementări necesare pentru buna-funcționare a domeniului dat.

Problemele identificate, soluțiile propuse și argumentarea acestora sunt reflectate în raportul anexat.

Consilier municipal

Ruslan Verbițchi